

**ንኩሉ ኤርትራዊ ክፉት ዝኾነ ኣኼባ ኣብ ሮተርዳም ተኻይዖ  
ጩንፈር ተሓኢ-ሰባ ሆላንድ**

ከም መቐጻልታ ናይቲ ኣብ መላእ ዓለም፡ ብመሪሕነታት ተሓኢ-ሰባ ዝኾይድ ዘሎ ህዝባዊ ኣኼባታት ብሓፈሻ፡ ብፍላይ ድማ ከም መቐጻልታ ናይቲ ብዕለት 09-09-2006 ኣብ ከተማ ሎንዶን ወከልቲ ውድባትን፡ ዓበይቲ ምሁራትን ሓለፍቲ ሲቪካዊ ማሕበራትን ዝተረኽቡሉ ሓላፊ ስርርዓዊ ጉዳያት ቤት=ጽሕፈት ዝመርሖ ኣኼባ ኣብ ሮተርዳም ድማ ብተመሳሳሊ መልክዑ ብ16 መስከረም ተኻይዖ።

እዚ ሓላፊ ስርርዓዊ ጉዳያት ቤ/ጽ፡ ብጻይ ኣሰፋው በርሀ ዝመርሖ፡ ብጻይ መሓሪ ተስፋማርያም ኣባል ሰውራዊ ባይቶን ካልኣት ኣብ 6ይ ጉባኤ ዝተኻፈሉ ብጻት ዝተሳተፉዎ ኣኸባቢ፡ ሰፊሕ መግለጽን ኣገዳሲ መልእኽትን ንኣኪቦኛታት ከመሓላልፍን፡ ኣኪቦኛታት ከኣ ብወገኖም ናብ ኣባላት መሪሕነት ውድብ ሰውራዊ ባይቶ ዘቕረብዎ ሕቶታት እኹል መብርሂ ዝረኹቡሉን፡ መልእኽቶምን ጠቓሚ ለበዋታቶምን ከመሓላልፉ ዝኸኣልሉን ኣገዳሲ ኣኼባ ኢዩ ኔሩ።

ኣኼባ ብናይ እንቋዕ ድሓን መጻእኩም ቃል ኣቦ-መንበር ሽማግሌ ሆላንድ ብጻይ ዘርኣይ ዝታትዮስ ድሕሪ ምክፋት፡ እቲ መደረኽ ንኣባል ፈጻሚ ሽማግሌ ተኸፊቱ።

ኣባል ፈጻሚ ሽማግሌ ውድብ፡ ናብቲ ናይቲ ኣኼባ ኣጀንዳ ቅድሚ ምእታወ፡ ንእገዳስነት ናይቲ ኣኼባ ክገልጽ ከሎ፡ እዚ ኣኼባ እዚ ዝጸዋዕናዮ ንውጽኢታት ሻዳሻይ ሃገራዊ ጉባኣና ንምግላጽን ንህዝብና ናይ ውድብና ህሉውን መጻእን ኣመለኻኽታን ራእይን እነብርሃሉ መንገዲ ስለዝኾነን፡ ካብ ህዝብና ድማ ሓሳቡ እንወስደሉን እንርዳኣሉን ቀንዲ ኣገባብ ስለ ዝኾነን ኢዩ ኢሉ። ከም ፖለቲካዊ ውድብ ክሳብ ዘለና ካብ ህዝብና ክንመሃርን ንህዝብና ክንምህርን እንተኾይንና ምስ ህዝቢ ብዝተፈላልዩ መድረኻት ምርኻብ ከምዘድሊዮናን፡ ምክያድ ኣኼባታት ከም ቀንዲ ውድባዊ ዕማም ከምእንቐጽሮን ገሊጹ። ኣብ ዝሓለፈ ጉዕዞና ከነካይዶም ዝጸናሕና ህዝባዊ ኣኼባታት ኣብ ውድባዊ ስራሕና ክሕግዙና ዝኸእሉ ጠቐምቲ ሓሳባት ኣቕሪቦምና ኢዮም ኢሉ። ካብዚ ኣኼባ እዚ ውን ኩላትና ተረባሕቲ ኮይንና ከም እንውጽእ እምነተይ ዓቢ ኢዩ ድሕሪ ምባል ኢዩ ብጻይ ኣሰፋው ናብ ኣጀንዳኡ ዝኣተወ።

መግለጺ ብ/ ኣሰፋው ኣብ ውጽኢት ሻዳሻይ ሃገራዊ ጉባኤ ተሓኢ-ሰባ ዘትኮረ ኢዩ ኔሩ። ሻዳሻይ ጉባኤ ካብ ምስንድኡ ጀሚሩ፡ ዝሰዓበ ጠቕላላ መስርሕ ኣካይዳኡ፡ ጽፉፍን መንገዱ ዝሓዘን ብምንባሩ ዝበጽሖ ውሳኔታቱን ዘተኣታተዎ ለውጥታት ኣብ ኣሰራርሓን ሂወትን ውድብ ታሪኻዊ ከምዝነበረ ገሊጹ።

ኣብ ትሕቲ ምልካዊ ስርዓት ህግዲፍ ጠቕላላ ኩነታት ኤርትራ ናብ ዝሸፍኦ ገጹ ይሰጋገር ከምዘሎ 6ይ ጉባኤ ከምዝመዘነን፡ ንህዝብና ንምድሓን ኩሉ ዝኸኣል ኣገባብ ቃልሲ ተጠቐምካ ክቀላጠፍ ከምዘለዎ ጉባኤ ከምዝተመልከተ ተገሊጹ።

ጉባኤ ብዛዕባ ኩነታት ደምበ ተቐውሞ ዝዘተዮን ዘሕለፎ ውሳኔን ሓላፊ ስርርዓዊ ጉዳያት ቤ/ጽ ከገልጽ ከሎ፡ ደምበ ተቐውሞ ንህሉው ኩነታት ከግጥሞን ክመርሖን ዝኸእል፡ ብቑዕ መሪሕ ሓይሊ ሣጊት ፈጠሩ ከምዘዮሎን፡ ነዚ ንፍጣር ዘይሕለል ጸዕሪ ክካየዱሉ ከምዝግባእን ጉባኤ ከምዝረኣዮ። ከምኡ ውን ውድብና ተሓኢ-ሰባ ብዝጸንሖ ዓይነት ኣወዳድባ ሓደስቲ ኣባላት ብሓፈሻ፡ ንመንእሰይ ወለዶ ድማ ብፍላይ ክሓቁፍን ክስሕብን ከምዘይክእል ጉባኤ ከም ዝመዘነ ብጻይ ኣሰፋው ገሊጹ። ካብዚ ሕጽረታት እዚ ንምግልጋል ውድብ ምስ ኩሉ ውድባትን ጉጅለታትን ኣገደስቲ ዜጋታት ናብ ብሓደ ከስርሕ ዝኸእል ምርድዳእ ንምብጻሕ ክፉት ዘተ ንክገብር ጉባኤ

ወሲኑ። ተመሳሳሊ አረአጊያ ምስ ዘለዎም ውድባት፣ ናይ ምጽንባር ስጉምቲ መሪሕነት ውድብ ክወስድ ክምዝኸእል፣ ነዚ ዘብቅዮ ስልጣን ካብ ጉብኤ ከም ዝተቐበለ ተገሊጹ።

ውድብ ተሓኢ-ሰባ ኣብ ናይ ሎሚን ጽባሕን ዕማማት ብቑዕ መሳርሒ ንምግባር ኣብ ኣባላቱ ጥራይ ናብ ዘይተሓጽረ ሰልፊ ኣብ ውሽጢ ክልተ ዓመት ክሰጋገር ከም ዝኾነ ተገሊጹ። ሓላፊ ስርርዓዊ ጉዳያት ነዚ ዚያዳ ከብርህ ከሎ፣ እቲ ሰልፊ ኣብ ናይ ሎሚን ጽባሕን ብዝጥረ ናይ ሓባር አረአጊያ ዝህነጽ ምስዝኾነውን ዝያዳ ክሰፍሕ ከም ዝኸእልን ንመንእሰይ ወለዶ ውን ክሓቁፍ ከምዝኸእል ገሊጹ። ምስዚ ማዕረ-ማዕረ ዝኸይድ ድማ 6ይ ጉባኤ ኣብ ተሳትፎ መንእሰያትን ደቀንስትዮን ዓቢ ቆላሕታ ብምግባር፣ ንጉዳያት መንእሰያትን ደቀ-ንስትዮን ዝምልከት ብፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ደረጃ ሓደ ክፍሊ አቕሙ-ዘሎ ምዃኑ ተገሊጹ።

6ይ ጉባኤ ተሓኢ-ሰባ ኣብ ፖለቲካዊ መደብ ዕዮ ውድብ ሓደስቲ ሓሳባት አተኣታትዮ አሎ። ንማሕበራውን፣ ባህላውን፣ ምጠነ-ሃብታውን፣ ፖለቲካውን ብዙሕነት ኤርትራ ክምእዘዝ ዝኸእል ፍትሓውን ሕጋውን ናይ ስልጣንን ሃብትን ምክፍፋል ዘፍቅድ፣ ዘይምእኩል ስርዓ ተ-ምምሕዳር ክኸውን ከምዘለዎ ጉባኤ ከምዝወሰነ ተገሊጹ።

ኣብ ምጣነ-ሃብታዊ መዳይ ብዝምልከት፣ እቲ ብሓሙሽተ ዝሓለፈ ጉባኤታቱ እናጸደቐ ዝመጸ፣ ሕውስዋስ ምጣነ-ሃብታዊ ቅዋም፣ ውድብ ኣብ ሻዳሻይ ሃገራዊ ጉባኤኡ ምስ ህሉው፣ ዓለማውን ሃገራውን ኩነታት ዘይሰርሕ ምጣነ-ሃብታዊ ቅዋም ምዃኑ ርእዩ። ኣብ ዕዳጋ ዝምርኮስ ምጣነ-ሃብታዊ ቅዋም ክኸተል ከም ዘለዎን፣ እዚ ድማ፣ ንውጽዓት ክፍልታት ሕብረተሰብ ዝሕለፍ ኾይኑ ተዘርዚሩ ከምዘሎ በሪሁ።

ብዛዕባ ሕቶ መሬት ጉባኤ ዝበጽሖ ውሳኔ ሓላፊ ጉዳያት ስርርዕ ክገልጽ ከሎ፣ ስርዓት ህግዲፍ ንሕቶ መሬት ብሕግን ብፍትሕን የመሓድሮ ከምዘዩሎ፣ ብዝኸተሎ ዘሎ ኣገባብ ውን ህዝቢ ኣብ ሓድሓዳ ይናቐት ከምዘሎ ጉባኤ ከምዝመዘነ ገሊጹ። መሬት ኣብ ትሕዝ ህዝቢ ክጸንዕ ከምዘለዎን፣ ብስርዓት ህግዲፍ ብዘይ ኣገባብ ንዝተፈላልዩ ምክኒያታት፣ ተመንጢሉ ዝውሰድ ዘሎ መሬት ብሕጋውን ፍትሓውን መንገዲ ፈጠርዎ ዘሎ ሽግራት ክመሓደር ከምዝግባእ ተገሊጹ።

መግለጺ ድሕሪ ምውዳእ ብተሳተፍቲ ኣሽኔባ ሕቶታትን ኣገዳሲ ርእይቶታን ለበዎታትን ቀሪቡ። ኣብ ሆላንድ ዝርከቡ ተቓዋሚቲ ውድባትን ሲቪካዊ ማሕበራትን ዓቅዎም ኣወሃሂዶም ክሰርሑ ከምዝግባእ ብኣባላት ውድባትን ሲቪካዊ ማሕበራትን ሓሳብ ወሪዱ። ብወገን ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ሰውራዊ ባይቶ ብሓባር ንምስራሕ ቅሩብነት ከምዘሎ ብሓላፊ ስርርዕ ውድብ ተሓቢሩ።